

дотримання критерію якісного виконання кожного етапу створення, виробництва і реалізації товару чи послуги, починаючи з НДДКР, технічної підготовки виробництва і закінчуючи післяпродажним обслуговуванням.

Однією з головних задач вищого керівництва підприємства є формування такого мотиваційного ядра, яке б спонукало робітників системи стратегічного управління на інноваційний характер поведінки.

Отже, стратегічне управління – це концепція виживання в певних умовах, яка дає уявлення про те, яким повинно бути підприємство в майбутньому: в якому оточенні йому необхідно буде працювати, яку позицію займати на ринку, які мати конкурентні переваги, які зміни слід здійснити та залежить від адекватності сприйняття та повноти врахування різних аспектів зв'язків підприємства зі своїм середовищем.

Література

1. Василенко В.А. Стратегічне управління. Навчальний посібник / В.А. Василенко, Т.І. Ткаченко – К.: ЦУЛ, 2003. – 396 с.
2. Климко Т.Ю. Стратегічне управління підприємницькою діяльністю: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.05 / Тетяна Юріївна Климко. – Ужгород, 2007. – 19 с.
3. Сава А.П. Регіональні трансформації аграрного сектору економіки. Економічний і соціальний розвиток України в XXI ст.: національна ідентичність та тенденції глобалізації : збірник тез доповідей Восьмої міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених (24-25 лютого 2011р.). – Тернопіль, 2011. – С. 313-315.

Людмила Главач

студентка,

Львівський національний університет імені Івана Франка,

м. Львів

РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Сьогодні на порядку денному в Україні постала необхідність забезпечити реальність та реалізацію визначених цілей стратегічного розвитку регіонів, використовуючи при цьому новітні інструменти управління. Одним із найбільш перспективних та ефективних механізмів втілення довгострокової регіональної політики в життя є стратегічне планування.

Вивченню питань, пов'язаних з розвитком регіонів та впровадженням стратегічного планування на регіональному рівні, приділяли увагу зарубіжні вчені: Ансофф І., Брайсон Ф., Бріан В., Варда Я., Гордон Г., Карлоф Б. та вітчизняні – Беседін В.Ф., Гришко В.В., Данилишин Б.М., Долішний М.І., Кравченко В.І., Леонідов І.Л., Музиченко А.С., Невелєв О.М., Панасюк Б. Я., Склярчук Н.І., Стеченко Д.М., Удовиченко В.П., Черевко О.В., Чмир О.С., Щукін Б.М. та ін. Проте незважаючи на значні результати наукових досліджень все ще недостатньо вивченими залишаються деякі питання, пов'язані зі стратегічним плануванням економічного розвитку на регіональному рівні.

Зауважимо, що стратегічне планування регіонального розвитку здійснюється на основі сформованої бюджетної політики, яка включає визначення стратегій та пріоритетів соціально-економічного розвитку відповідних територій, розробку довгострокових, середньострокових, поточних програм соціально-економічного розвитку та їх фінансування, складання середньострокових фінансових планів

розвитку територій та балансів фінансових ресурсів, розробку, затвердження і виконання відповідних місцевих бюджетів, затвердження звітів про виконання місцевих бюджетів, визначення доходів та видатків цих бюджетів, їх дефіциту чи профіциту [1, с. 41].

Стратегічне планування розвитку регіону — це систематичний процес, за допомогою якого органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади формують своє майбутнє й визначають етапи його досягнення, виходячи з наявних місцевих ресурсів [2, с. 45].

До основних характеристик стратегічного плану соціально-економічного розвитку регіону відносять [3, с. 85]:

- виокремлення сильних та слабких сторін регіональної економіки, прагнення підсилити, розвинути, сформувати конкурентні переваги регіону з орієнтиром насамперед на створення кращих умов життя населення;
- визначення ідеї і принципів, які орієнтують виробників товарів і послуг, інвесторів, адміністрацію та населення на майбутній розвиток території.

Варто зазначити, що будь-яка стратегія ґрунтується на загальних принципах, на основі яких ухвалюються рішення, що призначені забезпечити координоване й упорядковане досягнення мети в довгостроковому періоді. Проте процедура стратегічного планування не допускає абсолютно однакового підходу, оскільки регіони різняться рівнем економічної активності, географічними характеристиками і природними ресурсами, економічними, політичними умовами, соціальною організацією життєдіяльності населення, ефективністю діяльності місцевих органів влади тощо [2, с. 45].

Процес розробки стратегічного плану соціально-економічного розвитку регіону складається з кількох етапів [3, с. 85]:

1. Оцінка досягнутого рівня й особливостей соціально-економічного розвитку територій, проведення аналізу ресурсної бази.
2. Формування концепції розвитку економіки регіону, вироблення сценаріїв модернізації територіального господарства з метою адаптації останнього до нової системи міжрегіональних зв'язків та взаємовідносин.
3. Вибір й обґрунтування напрямків розвитку регіону.

Слід пам'ятати, що основна мета розвитку регіону полягає у вирішенні проблеми забезпечення самодостатності території, а основним цільовим орієнтиром стратегічного плану розвитку регіону є підвищення рівня та якості життя населення [2, с. 45].

Крім того, стратегія соціально-економічного розвитку повинна передбачати [3, с. 85]:

- проведення цілеспрямованої структурної, науково-технічної й інвестиційної політики;
- вирішення соціальних і екологічних проблем при реформуванні економіки;
- стимулювання ділової активності реального сектору економіки тощо.

Отже, стратегічне планування розвитку регіону насамперед покликане підвищити якість життя населення, зменшити рівень регіональних диспропорцій та забезпечити самодостатність території, спираючись на сформовану в країні бюджетну політику. Таким чином, регіональне стратегічне планування в сучасних умовах набуває особливого значення для забезпечення динамічного збалансованого розвитку країни і є механізмом визначення та здійснення ефективних стратегічних дій в усіх сферах життя окремої території.

Література

1. Вишневська Н. В. Бюджетна політика: регіональний аспект: Монографія. — Луцьк: РВВ “Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. — 244 с.

2. Стратегічне планування. Навчальний посібник / О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, В. В. Тертичка. – Львів: ЗУКЦ, 2008. – 138 с.

3. Тіщенко А. П. Стратегічне планування розвитку регіону: основні поняття, вимоги та алгоритм здійснення // Економічний вісник Донбасу. – 2010. – №2(10). – с. 84-89.

Уляна Гладка
аспірант,
ЛІБС УБС НБУ,
м. Київ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Інвестиційна діяльність оцінюється інвестиційною активністю та ефективністю інвестиційних процесів. Поняття (розуміння) “процес” – це розвиток відповідного явища, або послідовна зміна стадій, етапів, видів, якісно нових форм тощо. Сутнісними особливостями і характеристиками цього поняття є етапність або стадійність “явища”; черговість стадій в залежності від взаємозв’язків між ними [1,с.149].

Що стосується поняття “інвестиції”, то у визначеннях проявляються різнотлумачення, а у деяких випадках і підміна поняття сутності економічної теорії. В теперішній українській економіці, зустрічаються не поодинокі випадки, коли звичайна купівля-продаж, навіть виробничої потужності, вважається інвестицією, чи інвестиційною діяльністю. Згідно з макроекономічним підходом, інвестиції обов’язково створюють новий капітал. Проілюструємо це на прикладі, який взято із підручника американського економіста Г.Манківа “Макроекономіка” (у перекладі з англійської під керівництвом науковго редактора українського вченого С.Панчишина). У цьому прикладі Сміт купує для себе будинок, якому 100 років, а Джоунс будує для себе новий сучасний будинок. Що є інвестиціями? Один будинок, обидва чи жоден із них?

З позиції макроекономіки інвестиціями є лише будинок Джоунс. Операція, яку проводить Сміт, не створює нове житло, а тільки перерозподіляє вже наявне. Купівля Смітом житла є інвестицією для нього, але для особи, яка продає цей будинок, це реінвестиція. Натомість Джоунс збільшує кількість житла у країні, його новий будинок враховується як інвестиція [2,с.57].

А як бути із найбільшим металургійним комбінатом України “Криворіжсталлю”, який був проданий у 2006р. - німецькому підрозділу компанії Mittal Steel за майже 4,9 млрд. дол.США? Безумовно, це звичайна купівля-продаж. Подібне в Україні відбулося (і очевидно, буде відбуватися і у майбутньому) з продажем бувших українських комерційних банків і інших активів. Сумарно цим теперішнім іноземним покупцям належить більше 3 млрд. дол. США банківських активів, які в Україні віднесено до інвестиційних.

Щодо визначення поняття “інвестиційний процес”, то існує багато трактувань. Так, за джерелом [3,с.39] інвестиційний процес – це система інвестування, що дозволяє об’єднати інтереси учасників, умови і механізм реалізації взаємодії промислових підприємств і кредитних установ. Він є основною ланкою суспільного господарювання і забезпечує усі напрями господарської діяльності.

За Черваньовим Д.М. інвестиційні процеси – сукупність безперервного створення основних засобів і виробничих потужностей, від розробки техніко-економічних параметрів до досягнення проектних показників [3,с.565].

Інноваційний процес за Йохною М.А. – це процес перетворення наукового знання в інновацію, яка задовільняє нові суспільні потреби; послідовний ланцюг дій, що охоплює всі стадії створення новинки та її практичного використання [4,с.14].